

**CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE**

31 martie 2021

mun. Chișinău

Colegiul Penal în următoarea componență:

președinte

judecători

Diaconu Iurie

Catan Liliana

Guzun Ion,

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de avocatul Ceachir Anatolie în comun cu Gherman Ion și Gherman Ala, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 15 septembrie 2020, în cauza penală privindu-l pe

GHERMAN Ion XXXXX, născut la
XXXXX, domiciliat în XXXXX.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 02.04.2019– 08.10.2019;

Instanța de apel: 29.10.2019 – 15.09.2020;

Instanța de recurs: 01.02.2021 – 31.03.2021.

c o n s t a t ă:

1. Prin sentința Judecătoriei Râșcani, mun. Chișinău din 25 iunie 2013, Gherman Ion, în calitate de fondator/director SRL „Penomet Grup”, a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (5) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsă sub formă de închisoare pe termen de 12 ani, cu executare în penitenciar de tip închis, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții de administrare și gestionare a mijloacelor financiare pe un termen de 4 ani.

S-a încasat în mod solidar de la persoana fizică Ion Gherman în calitate de unicul fondator/director SRL „Penomet-Grup” și de la agentul economic SRL „Penomet-Grup” în beneficiul firmei SRL „Elvitis-Com” a prejudiciului material cauzat în mărime de 1.381.422,05 lei și dobânda de întârziere în mărime de 1.140.725,45 lei.

Prin decizia Colegiul penal al Curții de Apel Chișinău din 19 iunie 2014 s-au admis parțial apelurile avocaților în interesele lui Gherman Ion, s-a modificat sentința primei instanțe și Gherman Ion a fost condamnat în baza art.190 alin. (5) Cod penal la 9 ani închisoare în penitenciar de tip închis și cu privarea de dreptul de a ocupa funcții administrative și de gestionare a mijloacelor financiare pe un termen de 3 ani. În rest sentința primei instanțe a fost menținută în vigoare.

Prin decizia Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție din 18 februarie 2015 s-a decis inadmisibilitatea recursurilor ordinare declarate de către procurori și apărătorii lui Gherman Ion împotriva deciziei instanței de apel ca vădit neîntemeiate.

Prin decizia Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție din 26 noiembrie 2015 s-a respins ca inadmisibil recursurile în anulare depuse de avocații Postica Alexandru, Ceachir Anatolie și Ulianovschi Gheorghe în numele lui Gherman Ion și de ultimul, cu menținerea hotărârii atacate.

2. La data de 15.03.2019 Gherman Ion și Gherman Ala au depus cerere de revizuire a cauzei penale de condamnare a lui Gherman, invocând faptul că prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din 19.12.2018, s-a dispus respingerea plângerii petiționarilor Gherman Ion și Gherman Ala înaintată în temeiul art. 313 Cod de procedură penală cu privire la contestarea acțiunilor procuraturii, obligarea de a prezenta înscrisuri și constatarea depășirii atribuțiilor de serviciu, ca neîntemeiată.

Prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 08 octombrie 2019, s-a respins cererea de revizuire depusă de către Gherman Ion și Gherman Ala în cauza penală de condamnare a lui Gherman Ion în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (5) Cod penal.

3. Legalitatea și temeinicia sentinței, a fost atacată cu apel de către avocatul Ceachir Anatolie în interesele lui Gherman Ion și Gherman Ala, care a solicitat casarea totală a sentinței, cu pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru examinarea cererii de revizuire prevăzut de art. 462-464 Cod de procedură penală.

În motivarea apelului s-a invocat că, consideră sentința ilegală din motiv că nu se bazează pe circumstanțele de fapt și de drept ale cauzei, dovedite prin probele prezentate de apelanți și neglijate de instanță la examinarea cauzei și adoptarea sentinței.

La examinarea admisibilității cererii de revizuire a apelanților, instanța de judecată s-a limitat doar la solicitările expuse în cerere de revizuire de către părțile prezente la proces.

Probele și argumentele invocate de apelanți și apărătorul lor în susținerea cererii de revizuire au fost ignorate de instanța de judecată, trecându-le sub tăcere în sentința.

Anume sub aspectul inexistenței ordonanțelor de conexare și disjungere a cauzelor penale nr. 2008030943 și nr. 2009990087 urma să se expună instanța de fond la examinarea cererii de revizuire, depuse în temeiul prevederilor art. 458 alin. (3) pct. 3) Cod de procedură penală.

4. Prin decizia Colegiului Penal al Curții de Apel Chișinău din 15 septembrie 2020, apelul avocatului Ceachir Anatolie în interesele lui Gherman Ion și Gherman Ala a fost respins și s-a menținut fără modificări sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 08 octombrie 2019.

5. În partea descriptivă a deciziei, instanța de apel a menționat că, instanța de judecată corect a stabilit circumstanțele de fapt și de drept și just a ajuns la concluzia de a respinge cererea de revizuire a condamnatului Gherman Ion și Gherman Ala.

Aceste împrejurări au fost constatate din totalitatea de probe acumulate la cauza penală și care au fost corect apreciate, respectându-se prevederile art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și

veridicității ei, iar toate probele în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor.

Subsecvent art. 458 alin. (3), 462 alin. (3), 460 alin. (6) Cod de procedură penală, instanța de fond corect și întemeiat a constatat, că temeiurile invocate de către revizuenții și anume că, au fost încălcate drepturile lui Gherman Ion la etapa de urmărire penală și că raportul de expertiză nr. 1974 din 20.04.2010 a fost întocmit într-o altă cauză penală și nu a fost ridicat și anexat prin ordonanță la materialele cauzei penale de învinuire a lui Gherman Ion, învinuit în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (5) Cod penal, deja au fost examinate, apreciate și au fost respinse de către instanțele de judecată care s-au pronunțat asupra vinovăției condamnaților.

Mai mult, din materialele dosarului s-a atestat că anterior, Gherman Ion și Gherman Ala au depus mai multe cereri de revizuire și care au fost apreciate ca fiind apeluri camuflate, fiind respinse.

Instanța de apel studiind și analizând materialele cauzei penale, audiind părțile, a constatat că, instanța de fond corect a concluzionat că în situația în care Gherman Ion și Gherman Ala fac referință și la careva încălcări a normelor de procedură penală, aceștia urmau să se adreseze cu cererea de revizuire procurorului de nivelul instanței care a judecat cauza în fond, adică la adjunctul procurorului-șef al mun. Chișinău, șef al oficiului Rîșcani și nu în instanța de judecată, întrucât, după cum prevede norma legală, cererea de revizuire se depune direct în instanța de judecată doar în două cazuri: 1. două sau mai multe hotărâri judecătorești irevocabile nu se pot concilia; 2. Curtea Constituțională a recunoscut drept neconstituțională prevederea legii aplicată în cauza respectivă.

Reieșind din cele enunțate supra, instanța a considerat că, careva temeiuri legale pentru revizuirea procesului penal în privința revizuenților nu există, deoarece toate motivele invocate în cererea de revizuire au fost verificate atât la examinarea cauzei în fond, cât și inclusiv la examinarea cererea de revizuire examinată de Judecătoria Rîșcani, mun. Chișinău din 08.07.2016 și menținută prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 19.05.2017.

6. Nefiind de acord cu decizia instanței de apel, avocatul Ceachir Anatolie în comun cu Gherman Ion și Gherman Ala au atacat-o cu recurs ordinar, invocând prevederile art. 427 alin. (1) pct. 4, 5, 6, 14, 15, 16 Cod de procedură penală, solicitând casarea deciziei, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, privind admiterea cererii de revizuire din motivele expuse ca întemeiate sau după caz, de a dispune rejudecarea de către instanța de apel în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

În motivare recurentul a indicat că:

- documentele anexate la cererea de revizuire și prezentate instanței ca probe în dovedirea temeiurilor de revizuire nu au fost cercetate de către instanța de judecată;
- atât în instanța de fond cât și de apel Gherman Ion nu a fost ascultat, nefiind prezent;

- la adoptarea soluțiilor au fost ignorate și lăsate fără examinare temeiurile de revizuire invocate de art. 458 alin. (1) Cod de procedură penală;
- o eroare gravă este faptul că instanțele de judecată s-au pronunțat în lipsa totală a materialelor dosarelor cărora s-a solicitat revizuirea, respectiv, fără a examina probele prezentate au apreciat eronat faptele invocate și probele noi;
- instanțele de fond și de apel au omis și nu s-au expus asupra tuturor argumentelor și probelor invocate în cererea de revizuire și prezentate în ședința de judecată.

7. În conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, procurorul a depus referință privitor la opinia sa asupra recursului avocatului, menționând că acesta urmează a fi declarat inadmisibil, fiind declarat peste termen.

8. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar pe baza materialului din dosar și motivelor invocate, Colegiul penal concluzionează că acesta urmează a fi declarat inadmisibil din următoarele considerente.

Potrivit dispoziției art. 432 alin. (2) pct. 2) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că recursul este declarat peste termen.

Din actele cauzei se constată că avocatul Ceachir Anatolie în numele lui Gherman Ion și Gherman Ala a depus recursul ordinar la 13.01.2021.

Una din cerințele obligatorii, la depunerea recursului, se referă la respectarea termenului de declarare a acestuia de către titularii cererii respective. În corespundere cu prevederile art. 422 Cod de procedură penală, termenul de declarare a recursului este de 30 de zile de la data pronunțării deciziei instanței de apel. Ca atare, termenul de recurs are caracter imperativ, în sensul că depășirea lui atrage decăderea din dreptul de a exercita calea de atac, iar recursul declarat după expirarea termenului se consideră ca tardiv, deoarece legea procesual-penală nu prevede posibilitatea de repunere în termen a recursului.

În același context se relevă că, potrivit dispozițiilor art. 230 alin. (2) Cod de procedură penală: *„în cazul în care pentru exercitarea unui drept procesual este prevăzut un anumit termen, nerespectarea acestuia impune pierderea dreptului procesual și nulitatea actului efectuat peste termen.”*

Reieșind din actele cauzei se constată că conform procesului verbal din 15.09.2020 a fost prezent apărătorul și Gherman Ala, pe când Gherman Ion nu a fost prezent dar a depus cerere de examinare în lipsă. În cadrul ședinței date s-a emis dispozitivul deciziei și s-a anunțat că pronunțarea deciziei integrale va fi pentru data de 15.10.2020 (vol.-II, f.d. 181-182). La ședința de judecată din data de 15.10.2020, nici una din părți nu s-a prezentat, prin urmare s-a amânat pronunțarea pentru 27.10.2020 (vol.-II, f.d. 182). La pronunțarea deciziei motivate, inculpatul nu s-a prezentat și nici apărătorul și Gherman Ala (vol.-II, f.d. 182-183), dar copia deciziei a fost expediată în adresa lor, conform scrisorii la 30.10.2020 (vol.-II, f.d. 198) pe când recursul a fost expediat instanței de recurs abia la 13.01.2021, astfel depășind cu mult

termenul prevăzut de lege de 30 de zile pentru declararea acestuia.

Instanța de recurs menționează că, la pronunțarea hotărârii integrale legea nu solicită obligatoriu prezența părților, iar pentru părțile care nu s-au prezentat la pronunțarea sentinței, se consideră că au luat cunoștință de conținutul hotărârii motivate la data pronunțării, mai mult că hotărârile se plasează pe portalul web al instanței de judecată, astfel devenind publice pentru toți. Călăuzitoare în acest sens este și practica judiciară, potrivit căreia s-a statuat că neprezentarea părților, care au fost legal citate la ședința de judecată, dar s-au eschivat de a se prezenta, termenul de atac și pentru acestea oricum se calculează din momentul pronunțării hotărârii integrale.

Pe cale de consecință, având în vedere cele consemnate supra, Colegiul reține că, în cauza deferită judecătii, termenul de declarare a recursului a fost omis de către recurent, respectiv argumentele aduse de acesta în cererea de recurs nu vor fi preluate pentru examinare, partea fiind decăzută din dreptul de a exercita această cale de atac.

În această ordine de idei, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție consideră, că recursul ordinar declarat de avocatul Ceachir Anatolie în comun cu Gherman Ion și Gherman Ala, este inadmisibil, ca fiind declarat peste termen.

9. În temeiul art. 432 alin. (1) – (2) pct. 2) Cod de procedură penală, Colegiul Penal

d e c i d e :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de avocatul Ceachir Anatolie în comun cu Gherman Ion și Gherman Ala, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 15 septembrie 2020, în cauza penală privindu-l pe **GHERMAN Ion XXXXX**, ca fiind declarat peste termen.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 29 aprilie 2021.

Președinte

Diaconu Iurie

Judecător

Catan Liliana

Judecător

Guzun Ion